

صنعتی شدن نیم‌بند و بن‌بست در ایجاد ظرفیت‌های جدید اشتغال

بررسی بالاترین سهم ارزش افزوده بخش صنعت از GDP در ایران و دیگر کشورهای صنعتی در دنیا نشان می‌دهد که کشور ما در ارزش افزوده این بخش نیز نتوانسته مانند اشتغال به سهم بالا و قابل ملاحظه‌ای دست یابد. همان‌طور که در نمودار ۱۴ مشاهده می‌شود، کشورهایمانند آلمان، ژاپن و کره‌جنوبی در کارنامه توسعه صنعتی خود نتوانسته‌اند به ترتیب رکوردهای ۳۳.۳۶ و ۳۰ درصد در دهه‌های ۷۰ و ۸۰ میلادی در این شاخص برای خود ثبت کنند، درحالی‌که ایران در این زمینه در سال ۱۳۷۶ صرفاً توانسته به رقم ۱۷٫۵درصد و تقریباً به میزان نیمی از رکورد این کشورها دست یابد. علاوه بر ثبت سهم کوچکی از ارزش افزوده بخش صنعت از GDP در ایران نسبت به دیگر کشورهای توسعه‌یافته، نسبت پایین ارزش افزوده بخش ساخت صنعتی به بخش ساختمان، یکی دیگر از مصادیق ضعف در توسعه صنعتی و نبود راهبرد توسعه صنعتی در کشور است که در نمودار شماره ۱۵ به خوبی می‌توان آن را ملاحظه کرد.

بن‌بست در ایجاد ظرفیت‌های جدید اشتغال نتیجه محقق‌نشدن توسعه صنعتی

جست‌وجوی واژه «توسعه صنعتی» در برنامه پنجم و ششم، این نگرانی عمیق را ایجاد می‌کند که وابستگی کشور به درآمد‌های نفتی در سال‌ها، توجه به بحث «توسعه صنعتی» را در گذر زمان کم‌رنگ‌تر کرده است؛ به‌گونه‌ای که برنامه‌ریزان کشور با گذشت زمان، در دو برنامه اخیر، اصولاً دستیابی به توسعه صنعتی را در اهداف عملی خود به‌عنوان پیشران توسعه نگنجانده و به نوعی از آن عبور کرده‌اند؛ زیرا در برنامه پنجم توسعه صرفاً یک بار و در برنامه ششم به‌هیچ‌عنوان از این واژه استفاده نشده است. هرچند تکرار و ثبت تاین واژه و گفته‌ها و برنامه‌ها به خودی‌خود توسعه صنعتی را تحقق نمی‌بخشد، بلکه اراده‌ای فراتر از کلام و بیان را می‌طلبد؛ اما نگاهی به روند کاهش سهم مانده تسهیلات اعطایی به بخش صنعت و معدن در ۱۰ سال اخیر، این کم‌رنگ‌شدن بحث توسعه صنعتی را در کشور تأیید می‌کند. به‌جز کم‌رنگ‌شدن بحث توسعه صنعتی در دو برنامه توسعه اخیر در نبود راهبرد و برنامه دقیق، صحیح و آگاهانه توسعه صنعتی در نیم قرن اخیر، با گذشت زمان، کشور دچار افت کارکرد نهادی در موارد مختلفی شده است که نتایج آن را امروز در اقتصاد به وضوح می‌توان مشاهده کرد. تخریب نهاده‌ها و نترل کارکرد آنها، عاملی برای کسب درآمد‌های کلان و پادآورده به بخش‌های نامولدی شده که کسب منافع را از این طریق آسان‌تر و هزینه فعالیت در بخش‌های صنعتی را بالا و تداوم آن را غیرممکن کرده است. امروز نیازمند بازنگری در سیاست‌ها و بررسی روند حداقل نیم‌قرن اخیر تصمیم‌سازی‌ها هستیم، دیگر نمی‌توان با برنامه‌های کوتاهمدت و مقطعی، امیدی به ایجاد اشتغال و کسب رشدهای اقتصادی بالا و پایدار، کاهش سطح عمومی قیمت‌ها و در نهایت کاهش فقر و بی‌کاری در جامعه داشت. افزایش ظرفیت‌های اشتغال در کشور، عزم و اراده دولت‌هایی مقتدر، دارای اهلیت حرفه‌ای، مستقل از ذی‌نفعان و جدی در امر توسعه صنعتی را می‌طلبد که با کمک در ایجاد اشتغال در فعالیت‌های صنعتی و با عدم سلطه تفکرات کوتاه‌نگرانه در این بخش، صرفاً فعالیت‌های آسان‌تر خدماتی یا ساختمانی را برای ایجاد اشتغال برنگزینند؛ زیرا تکیه بر ایجاد اشتغال در بخش ساختمان و خدمات به‌جای توسعه اشتغال در بخش صنعت، بسیار راحت‌تر، بدون ایجاد تغییرات خاص نهادی یا حتی به‌کارنگرفتن‌نخبگان و توجه به بحث شایسته‌سالاری در بازه زمانی کوتاه‌مدت‌تر است. بدون توسعه صنعتی و ایجاد ظرفیت اشتغال جدید در این بخش، نمی‌توان به صورت کاذب ظرفیت اشتغال در بخش‌های دیگر را افزایش داد. بن‌بست در ایجاد ظرفیت‌های جدید اشتغال، نتیجه محقق‌نشدن توسعه صنعتی و عدم ایجاد ظرفیت اشتغال جدید در این بخش است و پایداری مشاغل در بلندمدت در بخش‌های مختلف، ازجمله بخش ساختمانی و خدماتی نیز در گروی پایداری و ماندگاری اشتغال در بخش‌های صنعتی است. فرایندی که در سال‌های گذشته صورت گرفته، نه یک فرایند برنامه‌ریزی‌شده توسعه صنعتی، بلکه واردات اغلب یا فناوری‌ها و پاپین و متوسط روپه‌پایین بود که می‌توان از آن با نام «صنعتی‌شدن نیم‌بند» یاد کرد. با گذشت زمان و افت کارکرد نهادی، نبود دولت‌هایی جدی در امر توسعه صنعتی، وجود ذی‌نفعانی نامولد، حذف نخبگان و تمرکزنگردن در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی، امروز نفس‌های همین صنایع موجود کشور نیز به ششمار افتاده است. درحال‌حاضر کشور نیازمند تهیه و تدوین استراتژی دقیق و صحیح صنعتی است که هم ظرفیت ایجاد اشتغال و رشد را افزایش داده و هم پایداری و ماندگاری اشتغال و رشد را در دیگر بخش‌های اقتصادی به همراه داشته باشد. سهم بالایی از کاهش فقر در کشور باید از مسیر «ایجاد اشتغال» به دست آید. بنا توجه به ظرفیت‌های فراوان، هم در منابع مالی و هم در منابع انسانی، قطعاً خواهیم توانست از وضعیت نامطلوب کنونی خارج شویم؛ اما این امر محقق نخواهد شد، مگر به‌مدت تهیه استراتژی دقیق «توسعه صنعتی» و سپردن آن در دستان نیرومند و توانای نخبگان و تمرکز تصمیم‌گیری‌های اقتصادی کشور در نهاد و آبروزرخانه‌های مستقل از قوای سه‌گانه.

۱- مسعود کارشناس(۱۳۸۲)، نفت، دولت و صنعتی‌شدن در ایران، ترجمه علی‌اصغر سعیدی و یوسف حاجی‌عبدالوهاب، نشر کام نو، چاپ اول، صفحه ۲۸۴

تندروهای

که به آدم‌هایی دیگر تبدیل شده‌اند

گفت‌وگوی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

تندروهایی که به آدم‌هایی دیگر تبدیل شده‌اند

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

تندروهایی که به آدم‌هایی دیگر تبدیل شده‌اند

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگویی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

هنر

گفت‌وگوی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگوی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگوی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگوی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگوی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگوی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگوی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگوی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگوی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگوی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگوی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگوی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگوی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگوی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگوی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگوی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگوی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگوی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگوی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگوی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»

گفت‌وگوی آنتونیا شرکا با کمال تبریزی به بهانه نمایش «مارموز»